

سازمان امنیت ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

افزایش مالیات بر محصولات دخانی راهکار جهانی کاهش مصرف

iec.behdasht.gov.ir
webda.behdasht.gov.ir

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی / معاونت بهداشت / دبیرخانه ستاد کشوری کنترل دخانیات /
دفتر آموزش و ارتقاء سلامت / مرکز سلامت محیط و کار

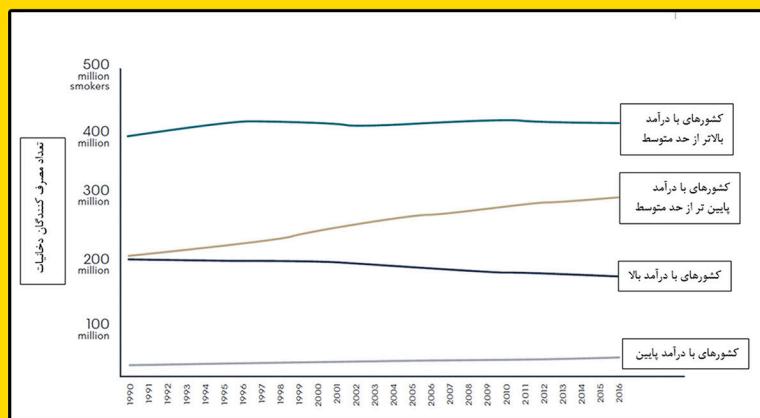

افزایش مالیات بر محصولات دخانی راهکار جهانی کاهش مصرف

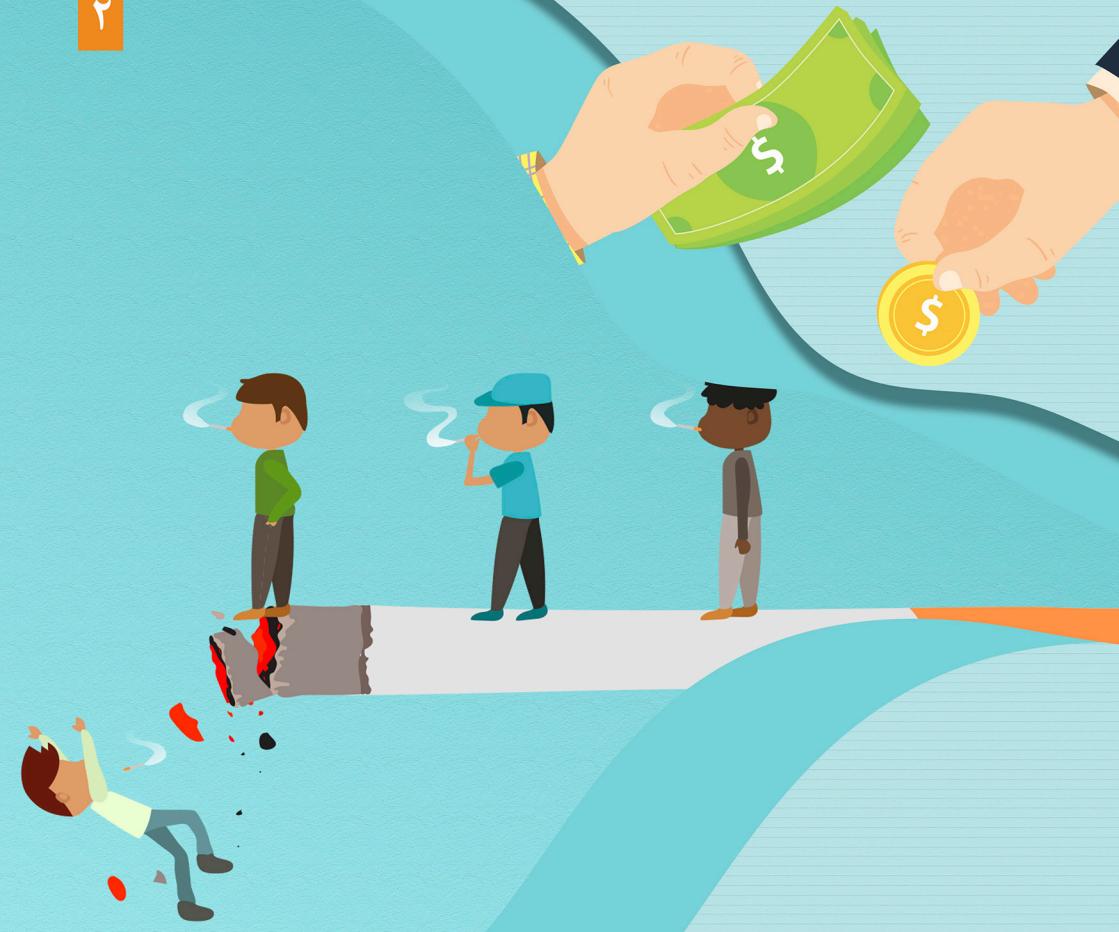

دخانیات مهم‌ترین عامل خطر بیماری‌های غیر واگیر در جهان شناخته شده است که سالانه موجب مرگ ۸ میلیون نفر از مردم جهان می‌شود؛ این میزان معادل ۱۲ درصد مرگ و میر جهانی است. به دلیل تبدیل یا ضعف اجرای قوانین کنترلی، شیوع مصرف این مواد و در نتیجه مرگ و میر ناشی از ابتلا به بیماری‌های مرتبه در کشورهای با درآمد پایین و متوسط، با سهم بیش از ۷۰ درصدی در بین کشورهای جهان، در حال گسترش است. همانگونه که در نمودار ۱ مشاهده می‌شود علیرغم کاهش شیوع مصرف دخانیات در کشورهای با درآمد بالا، تعداد مصرف کنندگان این مواد در کشورهای با درآمد پایین در حال افزایش است. مهمترین دلایل این افزایش، شامل افزایش جمعیت، درآمد و ضعف اجرای قوانین کنترلی در این کشورها، خصوصاً ساختار ضعیف مالیاتی می‌باشد.

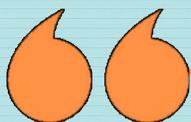
علیرغم وجود مستندات متعدد در مورد تاثیر افزایش مالیات کالاهای آسیب رسان سلامت، دولت‌ها همواره با مداخلات بدون استناد و غیر علمی صنایع تولید کننده این کالاهای مضر سلامت برای تعییف سیاست‌های مالیاتی موافق هستند. مواردی که عوامل این صنایع برای توجیه سیاست‌گذاران جهت جلوگیری از افزایش مالیات مطرح می‌کنند عمدها شامل ادعاهای غلطی نظیر افزایش قاچاق، از دست دادن اشتغال، کاهش درآمد دولت و فشار روی فقرا می‌باشد.

نمودار-۱ روند شیوع مصرف دخانیات در کشورهای جهان بر اساس تقسیمات سطح درآمدی بانک جهانی

هزینه های اقتصادی مصرف دخانیات بیش از ۱.۴ تریلیون دلار در سال ۲۰۱۲ برآورد شد، که معادل ۱۸ درصد تولید ناخالص ملی در سطح جهان است. هزینه تحمیل شده مصرف دخانیات بر بخش سلامت جهانی برای درمان بیماری های مرتبط، بالغ بر ۴۲۲ میلیارد دلار می باشد. از سوی دیگر سایر هزینه های مصرف دخانیات بر بخش اقتصادی جهان که عمدتاً بابت از دست دادن بهره وری و مرگ زودرس می باشد، بالغ بر ۱۰۰۰ میلیارد دلار برآورد شده است.

افزایش مالیات دخانیات موجب نجات جان

انسان‌ها و تولید درآمد برای کشورها می‌شود

۹۹

افزایش مالیات بر مواد دخانی میلیون‌هانفر را نجات خواهد داد. در پایین ترین میزان، افزایش مالیاتی که موجب افزایش ۲۰ درصدی قیمت محصولات دخانی شود، می‌تواند از بروز بیش از ۱۰ میلیون مرگ و میر زودهنگام ناشی از آن در طول ۵۰ سال آینده پیشگیری کند که در این فاصله با حفظ حدود ۲۱۲ میلیون سال عمر، درآمدی بیش از ۱۶ تریلیون دلار اضافی را برای کشورهای جهان به ارمغان خواهد آورد. چنانچه این افزایش مالیات موجب افزایش ۵۰ درصدی قیمت محصولات دخانی شود، می‌تواند از بروز بیش از ۲۷ میلیون مرگ و میر زودهنگام ناشی از آن در طول ۵۰ سال آینده پیشگیری کند که در این فاصله با حفظ حدود ۵۳۵ میلیون سال عمر، درآمدی بیش از ۳ تریلیون دلار اضافی را برای کشورهای جهان خواهد داشت. برای ارائه چشم اندازی از این ارقام، اگر همه کشورها مالیات دخانیات را ۵۰ درصد افزایش دهند، تعداد مرگ و میری که جلوگیری خواهد نمود معادل کاهش تمام مرگ و میرهای سلطانی جهانی در مدت ۳ سال می‌باشد (حدود ۸ میلیون در سال).

۶۶

درصد افزایش قیمت از طریق مالیات پیشر (درصد)	پیشگیری از بروز مرگ (میلیون نفر)	تعداد سال‌های حفظ شده عمر (میلیون سال)	تفییر در درآمد مالیاتی (هزار میلیارد دلار امریکا)
۲۰	۱۰.۸	۲۱۲	۱.۶
۳۰	۱۶.۳	۳۲۱.۴	۲.۲
۴۰	۲۱.۸	۴۲۸.۶	۲.۶
۵۰	۲۷.۲	۵۳۵.۷	۳

جدول ۱- پیش‌بینی تاثیر قیمت و فواید سلامتی در اثر افزایش مالیات

مالیات بالاتر موجب کاهش مصرف دخانیات می‌شود

تاثیر وضع و اجرای مالیات بالاتر و ساختارمند مواد دخانی بر سلامت عمومی بسیار قابل توجه می‌باشد. افزایش درآمد عمومی نیز از فواید جانبی اجرای این سیاست خصوصاً در کشورهای با درآمد پایین و متوسط است (افزایش هر ۱۰ درصد مالیات موجب کاهش مصرف پنج درصدی در این کشورها می‌شود).

این تاثیر به مراتب بر اقشار جوان و کم درآمدتر جوامع بیشتر است. به عنوان مثال فایده کلیدی افزایش مالیات این است که موجب کاهش تعداد افرادی می‌شود که دخانیات را شروع می‌کنند. به طور کلی بدليل اینکه بسیاری از افراد مصرف دخانیات را در سن جوانی شروع می‌کنند و جوانان نسبت به افزایش مالیات بسیار واکنش پذیرتر هستند تا بزرگسالان، افزایش مالیات موجب افزایش سن شروع و کاهش تعداد شیوع مصرف مواد دخانی می‌شود.

تجریبات کشورهای موفق در افزایش مالیات و کاهش مصرف دخانیات

مستندات حاصل از اجرای سیاست افزایش مالیات در کشورهای جهانی حاکی از تائیر آن بر کاهش مصرف در تمام گروه های درآمدی جامعه است. در گروه کشورهای با درآمد متوسط که با تحول نظام مالیاتی موفق به کاهش مصرف و افزایش درآمد شده اند می توان به بربازیل، کلمبیا، اوکراین، افغانستان، ترکیه و فیلیپین اشاره داشت. ۱۸۱ کشور عضو کنوانسیون کنترل دخانیات در اجرای ماده ۶ کنوانسیون کنترل دخانیات معهده شده اند که مالیات دخانیات را افزایش دهند؛ این در حالی است که اجرای این سیاست در کشورهای با درآمد پایین و متوسط بدليل نفوذ صنایع دخانی از وضعیت مناسبی برخوردار نمی باشد.

برزیل

اصلاح ساختار مالیات محصولات دخانی بربازیل در سال ۲۰۱۱ ترخ های مالیاتی را به نحو قابل توجهی افزایش داد. در حالی که سهم محصولات دخانی قاچاق و ارزان در بازار مصرف بسیار بالا بود.

بربازیل در سال های ۲۰۰۸ و ۲۰۱۱ با افزایش ۳۴ درصدی قیمت محصولات دخانی از طریق مالیات موفق به کاهش مصرف این محصولات به میزان ۱۹ درصد گردید.

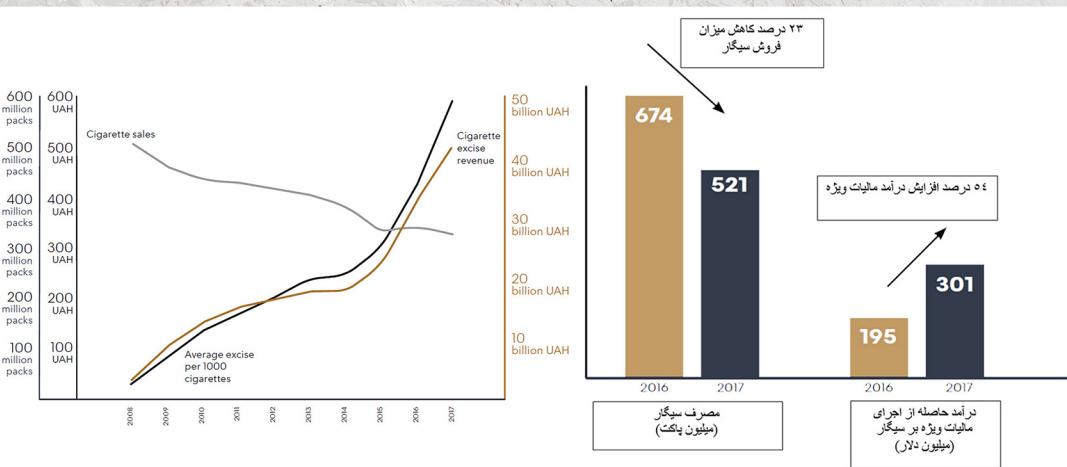
در سال ۲۰۱۲ یک ساختار ترکیبی مالیاتی را تصویب و با اجرای آن تا سال ۲۰۱۶ قیمت محصولات دخانی مجدداً ۳۵ درصد افزایش یافت که موجب کاهش ۵۰ درصدی مصرف این محصولات گردید.

تجربه اخیر کلمبیا حاکی از تاثیر قابل توجه افزایش مالیات بر کاهش مصرف دخانیات است. در سال ۲۰۱۶ کلمبیا مالیات ویژه محصولات دخانی را ۲۰۰ درصد افزایش داد و افزایش سالیانه ۴ واحد درصد بالاتر از نرخ تورم را تصویب نمود. مصرف سیگار در سال ۲۰۱۷ بیش از ۲۳ درصد نسبت به سال ۲۰۱۶ افزایش یافت که منجر به افزایش درآمد دولت به میزان ۵۴ درصد گردید.

کلمبیا

نمودار-۱۴-افزایش مالیات سیگار در اوکراین
با افزایش درآمد دولت و کاهش فروش سیگار

نمودار-۳-وضعیت فروش و درآمد مالیاتی پس از افزایش مالیات در کلمبیا-سال های ۲۰۱۶ تا ۲۰۱۷

اکراین

با افزایش ۸۵ درصدی مالیات محصولات دخانیات از سال ۲۰۰۸ دستاوردهای زیر حاصل شده است:

مصرف ۳۶٪ کاهش و درآمد ۴۵٪ افزایش یافته است.

مصرف سیگار در سال ۲۰۰۹ به میزان ۲۰۰.۹ و در سال ۲۰۱۰ به میزان ۱۳٪ کاهش یافت.

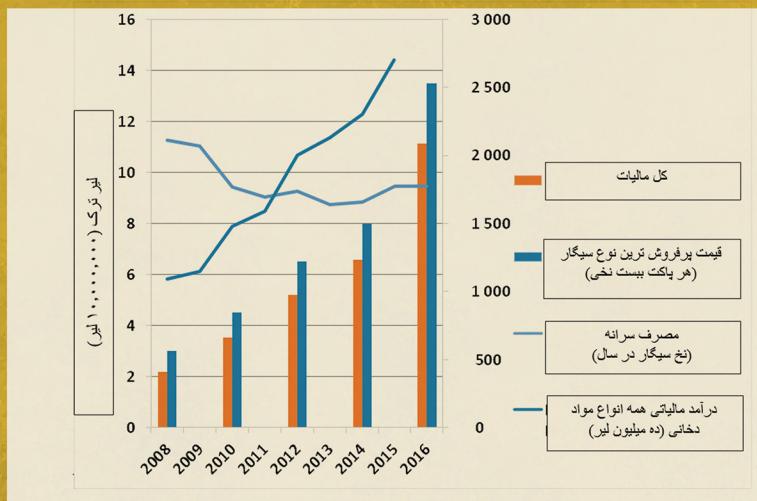
درآمد مالیاتی در سال ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ به ترتیب ۷۰۰ میلیون دلار و ۵۰۰ میلیون دلار در مقایسه با سال قبل افزایش یافته است.

از سال ۲۰۰۲، مالیات دخانیات در ترکیه به طور قابل توجهی افزایش یافته است. سهم کل مالیات بر محصولات دخانیات در ترکیه از ۶۴.۸ درصد در سال ۲۰۰۲ به ۸۳ درصد در سال ۲۰۱۷ افزایش یافته است.

در سال ۲۰۱۵، ترکیه از درآمد مالیات بر تنباکو ۱۲.۵ میلیارد دلار سرمایه جمع آوری کرد که ۸.۴ درصد از کل درآمد مالیات را تشکیل می‌دهد. بین سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۵، سرانه مصرف سیگار ۱۸ درصد کاهش پیدا کرد، در حالی که درآمد مالیات بر درآمد با ۴۷۶ درصد افزایش یافت.

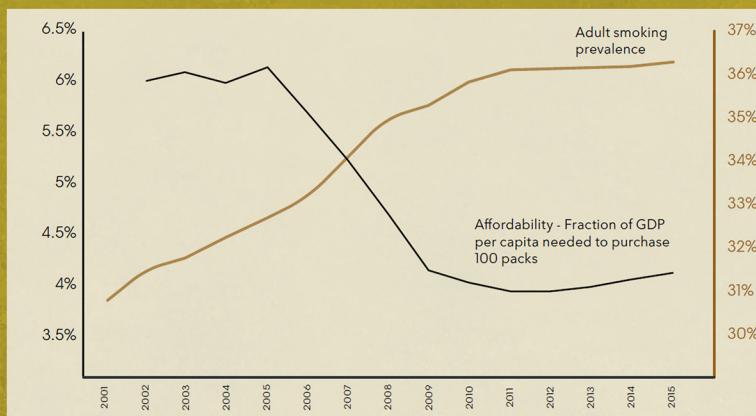
نمودار-۵-درآمد حاصل از مالیات ویژه، قیمت و میزان مصرف در ترکیه سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۶

در مقایسه با درآمد مالیات ویژه دخانیات در سال ۲۰۰۳، ۴.۷ میلیارد لیر (۳.۱ میلیارد دلار)، این درآمد در سال ۲۰۱۵ به میزان قابل توجهی به ۲۷ میلیارد لیر (۹.۹ میلیارد دلار) افزایش یافت.

از زمان آغاز برنامه تحول سلامت کشور در سال ۲۰۰۳، ترکیه با افزایش پرداختی‌های دولت در بخش سلامت عمومی و افزایش درآمد مالیات بر دخانیات روبرو بوده است. با توجه به آخرین ارقام موجود در سال ۲۰۱۵، درآمد مالیات بر دخانیات ۴۲ درصد هزینه‌های بهداشت عمومی کشور و ۱.۵ درصد تولید ناخالص داخلی را در بر می‌گیرد.

متاسفانه در برخی از کشورهای با درآمد پایین و متوسط، مالیات دخانیات به اندازه‌ای که مانع افزایش مصرف این محصولات مرگ آور شود، بالا نیست. بطور متوسط مالیات در این کشورها حدود یک سوم قیمت محصولات دخانی است، در حالی که در کشورهای با درآمد بالا بیش از نیمی از قیمت خرده فروشی این محصولات را مالیات تشکیل می‌دهد. پایین بودن نرخ مالیات و در نتیجه قیمت پایین این محصولات، توانایی خرید افراد کم درآمد خصوصاً جوانان را، بالا می‌برد کشور اندونزی نمونه‌ای از این گروه کشورهای جهان است که با عدم افزایش مناسب قیمت از طریق مالیات، افزایش شیوع مصرف دخانیات را تجربه نموده است. با کاهش هزینه خرید ۱۰۰ پاکت سیگار از ۶ درصد GDP در سال ۲۰۰۴ به کمتر از ۴ درصد در سال ۲۰۱۵، شیوع مصرف دخانیات از ۳۰ به ۳۶ درصد افزایش یافت.

“

نمودار - ۶ - توانایی خرید و شیوع مصرف سیگار در اندونزی - سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۵

تجارت غیرقانونی و فرار از پرداخت مالیات

۹۹

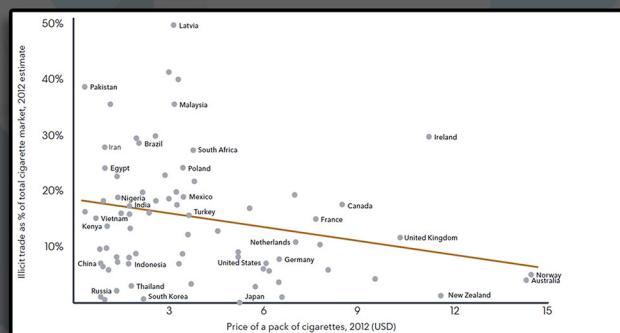
منتقدین مالیات سلامت همواره استدلال می‌کنند که مالیات بالاتر موجب اجتناب از مالیات و بروز اشکال مختلف تجارت غیرقانونی می‌شود. در حالیکه تجربیات کشورهای جهان حاکی از این است که افزایش مالیات بر مواد دخانی، حتی در صورت بروز اندکی نشت درآمدی از طبق قاچاق، افزایش قابل توجه درآمد دولت‌ها و منافع سلامتی را به همراه دارد. این منتقدین با بزرگ‌نمایی میزان و تاثیر آن بر تجارت غیرقانونی برای تضعیف سیاست‌های مالیاتی تلاش می‌کنند.

به عنوان مثال، صنعت دخانیات با حمایت از انجام تحقیقات در این زمینه، میزان قاچاق محصولات دخانی را در هنگ کنگ ۳۵ درصد، ۲۲.۹ درصد در لهستان، ۳۰ درصد در آفریقای جنوبی و ۱۳ درصد در کلمبیا اعلام نمود؛ اما مقادیر مذکور در تحقیقات محققان مستقل همواره نرخ های پایین تری بوده است که به ترتیب ۱۱.۹ درصد، ۱۴.۶ درصد، ۶.۱ درصد و ۳ درصد محاسبه شده است. در واقع، قیمت بالاتر نسبت عکس با تجارت غیرقانونی دارد.

۶۶

بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که عوامل دیگری در بروز تجارت غیرقانونی این محصولات دخیل هستند، از جمله ظرفیت دولت برای اداره مالیات و اجرای قوانین. دولت‌ها باید اداره امور مالیات و تلاش برای اجرایی نمودن آن را بپسورد بخشنند اما چنین نگرانی‌هایی نباید روند افزایش مالیات‌های سلامت را که مزایای سلامت و درآمد روشن آنها به اثبات رسیده است را آهسته یا متوقف نمایند. صنایع دخانیات، الكل و نوشابه همواره برای تضعیف سیاست‌های عمومی وضع شده در جهت کاهش مصرف این مواد به شیوه‌ای غیر اخلاقی تلاش می‌کنند. همه این سه محصول باعث آسیب جدی به سلامت می‌شوند، اما این صنایع به دنبال ایجاد گمراهی مردم و سیاست‌گذاران از طریق به چالش کشیدن یا تلاش برای سانسور شواهد علمی در مورد خطرات بهداشتی مرتبط با آن هستند. با گسترش این شرکت‌ها به بازارهای کشورهای با درآمد پایین و متوسط، از ترفندهای زیادی برای جلوگیری از کاهش مصرف و افزایش مالیات در این کشورها استفاده می‌کنند. شواهد حاصله از پرده برداری اسناد سازمان‌های ویژه حاکی از نقش این سازمان‌های انتشار اطلاعات غلط، کمک به نفوذ در مبارزات انتخاباتی، تلاش برای احتراز مقامات دولتی در عمل به مقررات و معاهدات بین‌المللی و تهدید به پیگیری پرونده‌های حقوقی پر هزینه مالیاتی و سایر مواردی است که به کاهش تاثیر افزایش مالیات منجر می‌شود.

۲۰۱۲
سال
در بازار فروش
میله‌ای

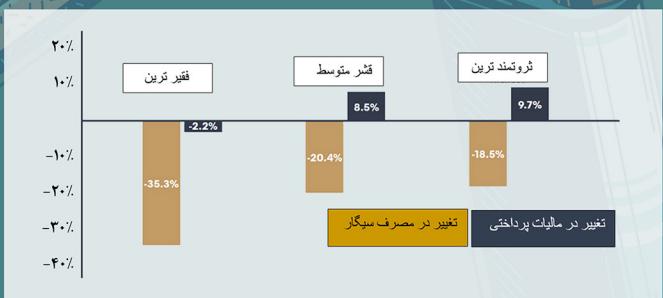
قیمت هر پاکت سیگار به دلار امریکا در سال ۲۰۱۲

نمودار ۷ مالیات
بالاتر ارتباطی با
افزایش قاچاق
ندارد

صنایع دخانی، الکل و نوشیدنی های شیرین، ادعا می کنند که افزایش مالیات با تاثیر بر کاهش فروش باعث کاهش قابل ملاحظه مشاغل می شود. این صنایع با ارایه اطلاعات نادرست در مورد حجم نیروی کار شاغل در این صنایع یا شیوه ای که در آن بازار کار بر تغییرات واکنش نشان می دهد سعی در زیر سؤوال بردن سیاست افزایش مالیات داشته اند. در حقیقت مصرف کنندگان با کاهش هزینه کردن برای محصولاتی که مالیات سنگین به آن وضع شده و با صرف هزینه برای خرید کالا یا خدمات دیگر باعث تغییر شغل از یک بخش به دیگری می شوند. دولت همچنین در آمدهای مالیاتی را به فعالیت های دیگر توزیع کرده و منجر به ایجاد مشاغل اضافی می شود. با در نظر گرفتن از دست رفتن مشاغل ناشی از کاهش مصرف دخانیات و ایجاد سایر مشاغل از جایگزینی مصرف، مطالعات انجام شده در خصوص تاثیر کلی کنترل مصرف دخانیات بر اشتغال هیچ اثر خالصی یا دستاورده مدامی را به اثبات نرسانده است.

تاثیر بر فقر

تاثیر خالص افزایش مالیات های بهداشتی بر خانواده های فقیر نه تنها به میزان سهمی که از درآمد خانوار به خود اختصاص می دهد بستگی دارد، بلکه همچنین به میزان تاثیری که بر کاهش مصرف و درنتیجه آن بهبود وضعیت سلامتی و سودی که در نتیجه هزینه های اقتصادی پایین تر به این مواد خانواده ها می رسد دارد. مطالعاتی که برای در نظر گرفتن تاثیرات کلی افزایش مالیات های بهداشتی بر فقیران انجام شده، نشان داده است که مزایای سلامتی که اجرای این سیاست ها بر اقسام فقیر دارد، غالبا از هزینه های مالیاتی بیشتر و آن را جبران می کند. خانواده های فقیر نسبت به مالیات های بهداشتی در مقایسه با خانواده های ثروتمندتر بیشتر واکنش می دهند و اینگونه مالیات ها منافع سلامتی بیشتری برای آنها دارد. همان گونه که در این نمودار ملاحظه می شود، افزایش مالیات موجب کاهش ۳۵ درصد مصرف در بین افراد فقیر شده است که با این واکنش کمترین میزان مالیات را برای سیگار پرداخت نموده اند. از سوی دیگر این تاثیر بر افراد با درآمد متوسط و ثروتمند کمتر بوده است. این گروه از اقسام جامعه بیشترین بار مالیاتی افزایش ۲۵ درصدی را متحمل شده اند. گذشته از منافع سلامتی که این نوع مالیات ها و عوارض برای افراد فقیر دارد، کم شدن غیبت از کار، افزایش بهره وری و هزینه کمتر برای درمان بیماری های مرتبط از دیگر منافع این سیاست است. بدیهی است با هدایت منابع حاصل از مالیات به ایجاد تسهیلات درمانی و سایر امکانات مورد نیاز برای فقره همانگونه که حداقل در ۳۶ کشور جهان انجام شده است؛ تاثیر اجرای این سیاست ها به مراتب بیشتر می باشد.

نمودار - ۸ چه کسی می پردازد و
چه کسی فایده می برد؛
تاثیرافزایش ۲۵ درصدی مالیات سیگار
در ترکیه

باید
باشیم

باشیم

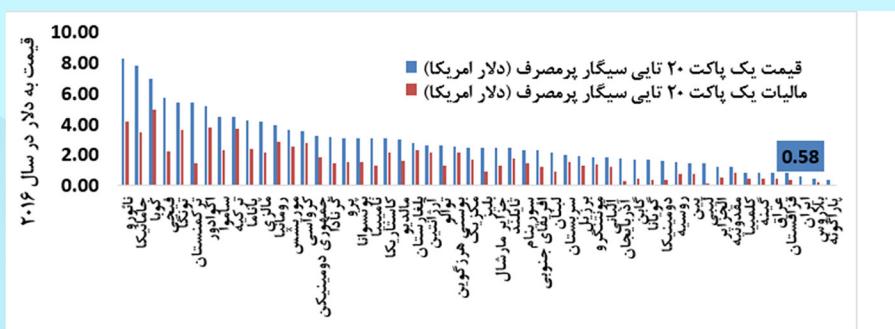
باشیم

باشیم

علیرغم دستاوردهایی که ج.ا.ایران در اجرای کنوانسیون کنترل دخانیات و پنج راهکار از راهکارهای شش گانه کاهش تقاضای سازمان جهانی بهداشت در بین کشورهای منطقه داشته است، از نظر اجرای راهکار افزایش مالیات دخانیات در بین ضعیف‌ترین کشورهای جهان قرار دارد. سازمان جهانی بهداشت، نرخ ۷۵ درصد قیمت خرد که فروشی را به عنوان مالیات موثر برای محصولات دخانی پیشنهاد کرده است؛ این در حالی است که متوسط مالیات دخانیات در ایران به حدود ۲۰ درصد قیمت خرد که فروشی می‌رسد. پایین بودن مالیات محصولات دخانی منجر به کاهش متوسط قیمت این محصولات، افزایش قابلیت خرید و شیوع مصرف آن شده است. مصرفی که متناسبه موجب مرگ ۶۰ هزار نفر و تحمیل هزینه‌ای بالغ بر ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بر بخش‌های سلامت و اقتصاد کشور می‌شود.

در حال حاضر با در نظر گرفتن متوسط قیمت سیگار بر اساس نرخ دلار موجود در بازار کمتر از نیم دلار می‌باشد در حالی که این میزان در کشورهای هم سطح درآمدی بین ۲ تا بیش از ۸ دلار در سال ۲۰۱۶ گزارش شده است.

نمودار-۹ مقایسه مالیات و قیمت یک پاکت ۲۰ تایی سیگار پر مصرف در کشورهای با درآمد بالای متوسط

یکی از مهم‌ترین الزامات در طراحی سیستم‌های مالیاتی این است که نرخ ها بصورت سالیانه با در نظر گرفتن میزان تورم افزایش یابد که در واقع الزام ماده ۸ قانون جامع کنترل دخانیات بر افزایش سالیانه ۱۰ درصدی قیمت محصولات دخانی از طریق مالیات این مهم انجام نشده و مطالعات نشان می‌دهد که قیمت سیگار در مقایسه نرخ تورم کاهش داشته است.

۶۶

نمودار ۱۰- متوسط قیمت متعادل شده سیگار در تهران براساس نرخ تورم در سال های ۱۳۹۶ تا ۱۳۸۱

طی سال‌های اخیر قوانینی برای اخذ مالیات از محصولات دخانی وضع شده است که از اهم آنها می‌توان به قانون برنامه ششم توسعه (ماده ۷۳) اشاره داشت. در بند الف این ماده مالیات برای انواع سیگار تولید داخل ۱۰٪ قیمت هر پاکت؛ تولیدات مشترک ۲۰٪ قیمت هر پاکت؛ تولید مستقل برنده خارجی ۲۵٪ قیمت هر پاکت و برای توتون و تنباکو ۱۰٪ تعیین شده است.

با لازم الاجراء شدن این قانون، علاوه بر عوارض موضوع بند (الف) این ماده، وضع مالیات و عوارضی به شرح ذیل بر محصولات دخانی الزام شده است:

۱. مالیات عملکرد.

۲. مالیات بر ارزش افزوده.

۳. حقوق ورودی.

۴. حق انحصار.

۵. بند (ب) ماده (۶۹) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت.

۶۶

“

مالیات و عوارض دخانیات

تولید داخل در سال ۱۳۹۸

ردیف	نوع وصولی	درصد	مبنای محاسبه	مستندات	دستگاه متولی
۱	مالیات بر ارزش افزوده	۱۲٪.	فروش	ماده ۱۶ قانون مالیاتی بر ارزش افزوده	سازمان امور مالیاتی
۲	عوارض قانون مالیاتی بر ارزش افزوده	۳٪.	فروش	ماده ۳۸ قانون مالیاتی بر ارزش افزوده	سازمان امور مالیاتی
۳	مالیات برنامه ششم	سیگار: تولید داخل: ۱۰٪/ قیمت هر پاکت؛ تولیدات مشترک: ۲۰٪/ قیمت هر پاکت؛ تولید مستقل برنده خارجی: ۲۵٪/ قیمت هر پاکت توتوون و تنباكو: ۱۰٪	بهای درب کارخانه	ماده ۷۳ قانون برنامه ششم؛	سازمان امور مالیاتی
۴	حق انحصار(عوارض صدور مجوز)	۲٪.	بهای درب کارخانه	قانون انحصار دخانیات	صمت
۵	خرده فروشی	تولید داخل با نشان ایرانی: ۷۵ ریال به ازای هر نخ؛ تولیدات مشترک: ۱۵۰ ریال به ازای هر نخ	هر نخ	ابلاغیه سازمان امور مالیاتی در اجرای ردیف درآمدی در نظر گرفته شده در قانون بودجه ۹۸، طبق بند م تبصره ۶ قانون ۱۳۹۷ بودجه	وزارت امور اقتصادی و دارایی

مالیات و عوارض دخانیات وارداتی در سال ۱۳۹۸

ردیف	نوع وصولی	درصد	مبنای محاسبه	مستندات	دستگاه متولی
۱	حقوق گمرکی	%۵	CIF	مقررات صادرات و واردات	گمرک
۲	سود بازرگانی	%۲۰	FOB	مقررات صادرات و واردات	گمرک
۳	مالیات برنامه ششم	۴۰٪ قیمت هر پاکت توپون و تنباکو: %۴۰	سیگار:	ماده ۷۳ قانون برنامه ششم؛ بند د تبصره ۷ قانون بودجه ۹۶ (ردیف ۱۱۰۵۱۵)	سازمان امور مالیاتی
۴	عارض هلال احمر	%۰.۵	حقوق ورودی	ماده ۱۶۳ قانون امور گمرکی	گمرک
۵	مالیات بر ارزش افزوده	%۱۲	حقوق ورودی+CIF	ماده ۱۶ قانون مالیات بر ارزش افزوده	گمرک
۶	عارض قانون مالیات بر ارزش افزوده	%۰.۳	حقوق ورودی+CIF	ماده ۳۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده	گمرک
۷	حق انحصار (عارض صدور مجوز)	%۱۰	FOB	قانون انحصار دخانیات (ردیف ۱۳۰۴۲۱)	صمت
۸	عارض خردهفروشی	۶۰۰ ریال به ازای هر نخ	نخ	ابلاغیه سازمان امور مالیاتی در اجرای ردیف درآمدی در نظر گرفته شده در قانون بودجه ۹۸، طبق بند م تبصره ۶ قانون بودجه ۱۳۹۷	وزارت امور اقتصادی و دارایی

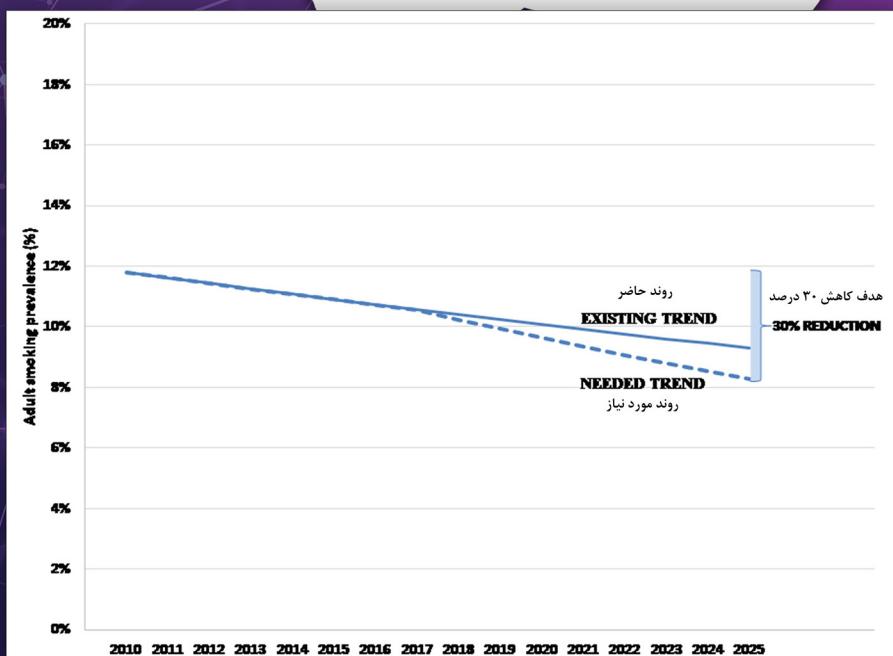

علیرغم تلاش‌های انجام شده حوزه سلامت برای افزایش مالیات، متاسفانه در ادامه بررسی لایحه مالیات بر ارزش افزوده انواع سیگار و محصولات دخانی در سال ۱۳۹۹ در ماده ۵۵ لایحه، مواد ۷۳ برنامه ششم توسعه و بند (ب) ماده ۶۹ قانون الحق ۲ نسخ گردید که ضمن کاهش نرخ مالیات مواد دخانی، موجب افزایش میزان مصرف این محصول آسیب رسان سلامت خواهد شد.

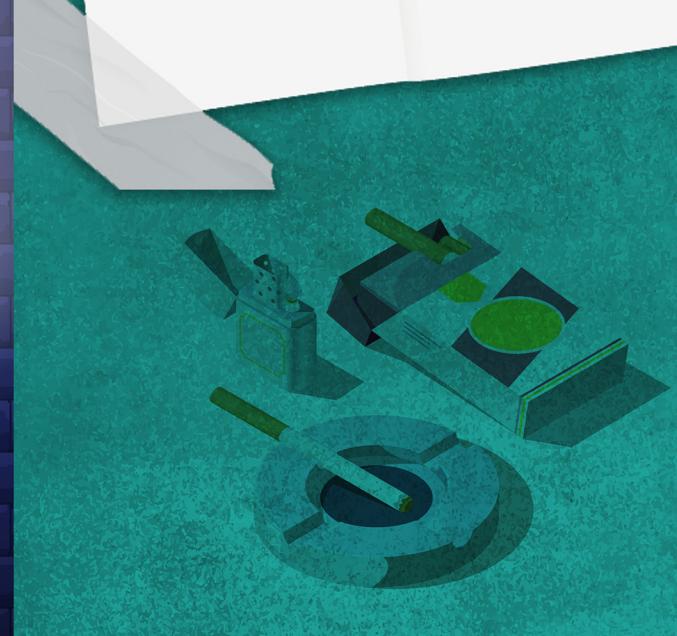
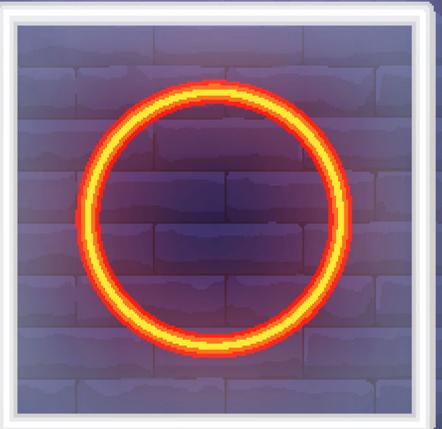
با توجه به اینکه تحقق دستیابی به هدف کاهش ۳۰ درصدی شیوع مصرف دخانیات تا سال ۱۴۰۴ منوط به وجود سیاست‌های مالیاتی قوی و افزایش مالیات دخانیات می‌باشد، طبق پیش‌بینی‌های انجام شده چنانچه سیاست‌های مالیاتی به همین روند ادامه یابد نه تنها کاهش مصرف انفاق نخواهد افتد بلکه کشور با افزایش شیوع استعمال دخانیات و بیماری‌ها و مرگ و میر مرتبط با مصرف مواجه خواهد شد.

نمودار ۱۱- روند وجود و مورد نیاز در شیوع مصرف دخانیات بزرگسالان رای رسیدن به هدف کاهش ۳۰ درصدی مصرف تا سال ۱۴۰۴

میلت بر ارزش افزوده سیگار و محصولات دخانی مصوب مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۸

سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخلی، (۲۵٪)؛
سیگار، توتون پیپ و تنباکوی تولید داخل با نشان
بین المللی، (۴۰٪)؛
سیگار، توتون پیپ و تنباکوی وارداتی، (۶۵٪)؛
توتون خام وارداتی، (۱۰٪)؛
توتون فرآوری شده وارداتی (خرمن توتون)، (۳۵٪)؛
تبصره-۱ نرخ های تعیین شده از سال دوم اجرای قانون
هر سال (۰.۵٪) افزایش می یابد تا زمانی که نرخ مذکور
برای انواع سیگار و محصولات دخانی، توتون پیپ و
تنباکوی تولید داخل به (۶۰٪) برای تولیدات داخل با
نشان بین المللی به (۹۵٪)، و برای انواع سیگار، توتون
پیپ و تنباکوی وارداتی به (۲۵٪) برسد.

منبع: سازمان جهانی بهداشت

iec.behdasht.gov.ir
webda.behdasht.gov.ir

